

Haila Yrjö (2004).

Ympäristötietoisuuden paradoksi: Miten tunnistan oleelliset ongelmat?

Toisen maailmansodan jälkeen ympäristö on tullut laajan ongelmakirjon yhteiseksi nimittäjäksi. Sen nähdään lopulta uhkaavan koko ihmiskuntaa. ”Ympäristötietoisuus” oli aluksi näkökulmaltaan normatiivinen. Se mukaan ympäristön laadun tuli olla kaiken päätöksenteon keskeinen kriteeri niin yhteisöissä kuin henkilökohtaisissa yhteyksissä. Artikkelissa käsitellään kolmenlaisia paradokseja, jotka ympäristötietoisuuden on kohdattava: symbolien moniulotteisuutta, luonnontieteitten epäselvää roolia ympäristöprioriteetteja määriteltäessä ja ristiriitaisuudet kuvattaessa ”maailman tilaa”. Nämä paradoksit merkitsevät sitä, että ympäristöiskulauseilla voi olla tahattomia vastavaikutuksia. Paradoksit ovat antaneet puhtia ympäristöskeptikoille. Ympäristötietoisuuden on aika aikuistua: oppia kritiikistä, ymmärtää ongelmien yhteys muuhun maailmaan ja määrittellä ne prioriteetit, jotka ovat poliittisesti ja kulttuurisesti herkkiä. Aikuiskasvatus Vol.24,1/2004.

Paradoxes of environment-al consciousness: How do we recognize the essential problems?

In the post WW2 era, the environment has become a common denominator of a broad range of problems, perceived as ultimately threatening the future of humanity. ”Environmental consciousness” originated as a normative point of view, demanding that the quality of the environment be used as a central standard in all decision making on both societal and personal contexts.

I discuss three types of paradoxes that environmental consciousness is facing: first, the multi-dimensionality of symbols; second, the ambiguous role of science in setting environmental priorities; and third, contradictions in describing the “state of the world”. These paradoxes mean that environmental slogans may inadvertently have counterproductive effects. The paradoxes have provided environmental sceptics with fuel. It is time for environmental consciousness to come of age: learn from the critics, understand the contextuality of the problems, and define priorities which are sensitive to political and cultural processes.

Aikuiskasvatus Vol. 24. 1/2004